

Johtamistieteen suuret: Peter Ferdinand Drucker

Teksti Martti Helsilä ja Mikko Luoma kuva Sarri Kukkonen

Peter Druckeria pidetään yleisesti maailman merkittävimpanä liikkeenjohtajatteluun kehittäjänä. Hän syntyi Wienissä, josta muutti Saksan ja Englannin kautta Yhdysvaltoihin. Drucker työskenteli kuolemaansa saakka professorina Claremont Graduate Universityssä.

Toiminta

Peter Drucker oli ennen kaikkea käytännöllinen ajattelija ja toimija. Hän julkaisi yhteensä noin 40 kirjaa ja suuren määrän artikkeleita erityisesti Harvard Business Review'ssä. Hänen ensimmäinen merkkiteoksensa, *Concept of the Corporation*, on varsinainen modernin johtamiskirjallisuuden pioneerityö.

Druckerilla oli kyky tunnistaa johtamisilmiöitä ja -käsitteitä paljon ennen niiden yleistymistä arkipäivän johtamistyössä. Hän oli ensimmäisenä tai ainakin ensimmäisten joukossa lanseeraamassa yritysjohdolle muun muassa käsitteitä markkinointi, tavoitejohtaminen, tietotyö, sosiaalinen vastuu, yksityistäminen, liiketoiminnan epäjatkuvuudet ja innovaatiojohtaminen sekä ennen kaikkea tuomassa näihin käsitteisiin monipuolista sisältöä.

Hänen kirjoittamansa *Management: Tasks, Responsibilities, Practices* vuodelta 1973 oli aikanaan käännteentekevä käytännön oppikirja kokonaisnäkemysensä ansiosta. Siitä on aiheellisesti hiljan otettu uusi, modernisoitu painos. Viimeisinä vuosinaan Drucker kirjoitti paljon johtamisesta kolmannella sektorilla ja tietointensiivisissä yrityksissä.

Druckerille oli ominaista tapa hahmottaa johtaminen systeemisenä kokonaisuutena ilman tarpeettoman tiukkoja funktionaalisia tai hallinnollisjuridisia raja-aitoja. Hän oli johtamisen näkijä ja tulkitsija, ei empiiristen tutkimusasetelmien tekijä tai hypoteesien testaaja.

Näkemyksellisyyden ohella hänen ehdoton vahvuutensa oli hyvä kirjallinen ulosanti. Hän kirjoitti terävästi ja käytti huoletta superlatiiveja tehostamaan ilmaisuja. Teksteissään hän ei siteerannut juuri ketään muita kuin käytännön johtajia eri sektoreilta. Tämä on ymmärrettävää sikäli, että

liikkeenjohtotutkimus aktivoitui suurelta osin vasta kymmeniä vuosia hänen ensimmäisten teostensa ilmestymisen jälkeen.

Vaikutus nykyajan johtamiseen

Druckerin vaikutus nykypäivän organisaatioiden elämään on kiistaton. Useat tunnetut liikkeenjohtajat, muun muassa GE:n Jack Welch, Intelin Andy Grove ja Microsoftin Bill Gates, korostavat Druckerin ratkaisevaa vaikutusta omaan ajatteluunsa. Druckerin vaikutus näkyy selvästi myöskin monien myöhempien johtamiskirjailijoiden tuotannossa. Esimerkiksi markkinoinnin isäksi kutsuttu Philip Kotler viittasi Druckeriin kunnioittavasti markkinoinnin isoisänä.

Druckerin ajatusten sisäistäminen on vaatinut suurelta yleisöltä noin parinkymmenen vuoden reaktioajan. Valitettavaa on, että vaikka hänen käyttämänsä käsitteet ovat jääneet vahvasti elämään, ei myöhempien sukupolvien niille antama sisältö aina vastaa oppi-isän alkuperäistä ajatusta. Esimerkiksi monissa suomalaisissakin organisaatioissa sovellettava suoraviivainen tulosjohtaminen on kaukana Druckerin korostamista humaaneista painotuksista.

Tämän päivän organisaatioilla on lisääntyvä tarve Druckerin painottamalle kokonaisvaltaiselle ja pitkäjänteiselle johtamiselle. Organisaatioita on hänen mukaansa johdettava ”care, not cure” -periaatteen mukaisesti jatkuvasti hoitaen ja dramaattisia täyskäännöksiä välttäen. Pelkästään siinä olisi opittavaa monelle nykyajan saneeraajaajohtajalle. •

Oman aikansa johtamisajattelun edelläkävijä oli myös Aleksanteri I. (Kuvattu Suomen kansallismuseossa)

Peter Ferdinand Drucker Syntyi: 19.11.1909 Wien, Itävalta / Kuoli: 11.11.2005 Claremont, USA / Koulutus: Filosofian tohtori, Frankfurtin yliopisto 1931 / Työura: Konttoritoimihenkilö vientiyrityksessä sekä toimittaja Hampurissa, toimittaja Frankfurtissa, ekonomisti pankissa Lontoossa, USA:han muuton jälkeen konsultti, kirjailija ja professori / Suomennetut pääteokset: Teollisuuden uusi yhteiskunta (1954), Käytännön liikkeenjohto (1959), Tehokas johtaja (1968), Muuttumisen aika (1970), Yrittäjäyys ja innovaatio (1986), Voittoa tavoittelemattoman organisaation johtaminen (2008)